

OZ

Tidsskrift for Kortbølge-Radio

NR. 3 . MARTS 1950 . 22. ARGANG

Rene linier

I gamle dage der var en gang, hvor E. D. R. blev stillet overfor et „være eller ikke være“ i spørgsmålet om foreningens forhold til de ulicenserede. Valget blev en klar stillingtagen: E. D. R. ville kun samarbejde med de licenserede amatører.

Et loyalt arbejde fulgte nu efter, idet der åbnedes lettere adgang for de tidligere ulicenserede til at opnå sendetilladelse ved, at 40 tegns prøven indførtes samtidig med, at foreningens licenserede medlemmer efter bedste evne hjalp de tidligere ulicenserede med at få telegraferingsfærdigheden i orden.

Da der er nogle, hvis fingre klør for meget efter at komme i gang, før sendetilladelsen er i orden, vil der altid være et vist antal, der risikerer at komme i konflikt med loven, og det kan der vel næppe så let laves om på. Honoraret varierer fra „karantæne“ i et kortere eller længere tidsrum til konfiskation og/eller bøde.

Når vi beskæftiger os med spørgsmålet her, er årsagen den, at der er sket en uheldig udvikling i antallet af ulicenserede stationer, og et halvt hundrede sådanne sager skal i den nærmeste tid til behandling.

Men der er bare det ved det, at i rundt reg-

net ni af ti sager har den ulicenserede kendt eller samarbejdet med licenserede amatører!

Det må være enhver amatørs opgave at arbejde på lovens grund, og de licenseredes opgave at hjælpe de vordende amatører i gang — på samme grundlag.

Myndighedernes syn på amatørerne og deres arbejde er nøje knyttet sammen med den måde, amatørerne arbejder på, ikke blot på båndene, men også bl. a. i forhold til BCL's og ulicenserede, og den holdning, vore myndigheder kan indtage på de internationale frekvenskonferencer i amatørspørgsmål, kan direkte være en følge af den vurdering, der anlægges i disse spørgsmål.

Derfor må hver enkelt se på, om han ved sit virke er med til at styrke kortbølgebevægelsen og derved gøre det muligt for os alle at blive ved med at arbejde som amatører. Vi har al den good-will behov, som det er muligt at skabe for den kommende tid.

Hjælp de vordende amatører med at dygtiggøre sig til sendetilladelsens forskellige prøver, bekæmp deres utålmodighed efter at „gå i luften“, før licensen foreligger, og gør dem deres ansvar overfor ulicenseret arbejde bevidst.

—8T—

BK-nøgling; af VFO-en

Af OZ7BR J. K. Rasmussen.

Klikfri og chirpfri nøgling af en oscillator er noget, enhver cw-mand drømmer om. Vi har her i OZ beskrevet forskellige systemer, sidst i vort november nummer. Det var en noget kompliceret maade, og her beskriver OZ7BR en simpel og forbløffende let maad3. som han har løst problemet paa. TR.

I novbr. OZ er der givet en beskrivelse af en 1950 VFO-exciter, som blandt andet udmærker sig derved, at oscillatoren altid svinger, når udgangsrøret nøgles, både ved tegnets begyndelse og slutning, d. v. s. oscillatoren nøgles med noget kortere tegnmellemrum end udgangsrøret.

Dette system, som muliggør chirp- og klikfri nøgling med fuld bk med uafskærmet oscillator, er baseret på anvendelsen af et særligt system af nøglerør og et hurtigt relæ, men man kan opnå ovennævnte fordele med en almindelig pumpe eller et simpelt relæ med slutte- og brydekontakt.

Jeg har i de sidste par måneder gjort dette på følgende måde — og, synes jeg, med stort held: Udgangsrøret nøgles i katoden, således at forbindelsen fra katoden føres til sluttekontakten på nøglen eller relæet. Nøglearmen føres til minus, dette er ganske normal katodenøgling. En filterdrossel af passende størrelse kan om fornødent indsættes mellem katode og nøgle, og det sædvanlige nøglefilter kan naturligvis anbringes over nøglen på normal måde som vist.

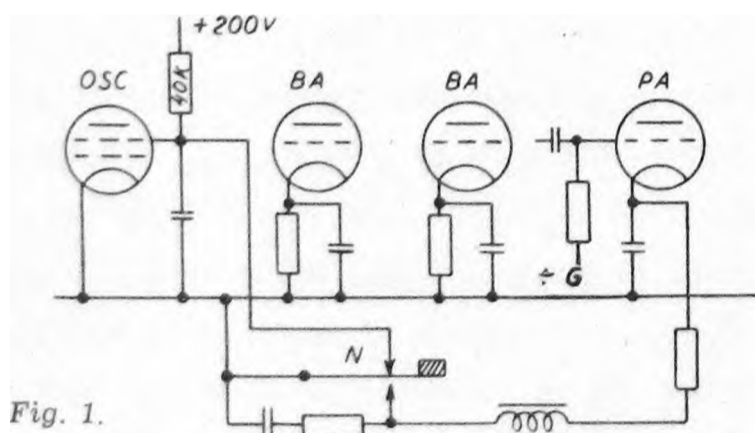
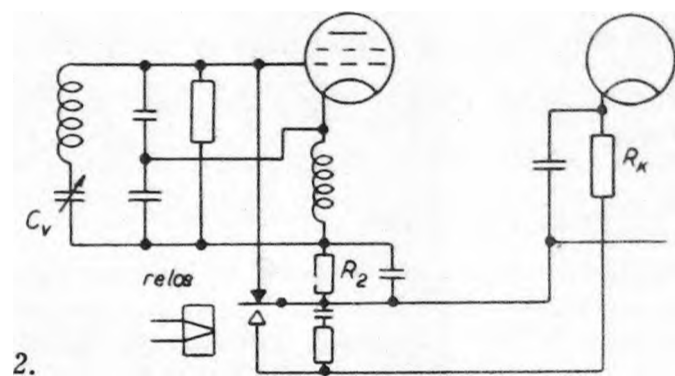

Fig. 1.

Oscillatørnøglingen foregår nu derved, at et af de spændingsførende elementer — skærmgitteret, eller ved trioder anoden — lægges på stel i nøglepauserne Ved, at hvile-

kontakten på nøglen, eller brydekontakten på relæet, forbindes til vedkommende elektrode, som må have sin spænding gennem en faldmodstand af passende størrelse og belastningsevne som f. eks. på fig. 1; modstanden på de 40 kOhm får den fulde anodespænding i nøglepauserne og bør derfor tillige anbringes, så den ikke kan opvarme oscillator kredsen.

Som det fremgår af diagrammet, startes oscillatoren, før pa-trinnet sættes til, og pa-trinnet afbrydes, medens oscillatoren endnu svinger, forudsat tidskonstanterne ikke er for store. Udadtil virker det derfor, som om kun pa-trinnet blev nøglet.

2.

Ved nøgling med et relæ, som anbringes tæt ved oscillatoren, kan systemet ændres på flere måder, f. eks. kan man hf-mæssigt lægge osc-gitteret på jord i pauserne. Dette er vist på fig. 2, som jeg også har anvendt. Modstanden R_2 har en sådan størrelse, at anodestrømmen gennem osc-røret er konstant. Herved kommer rotor i oscillatorens drejekondensator desværre ikke på jord.

Endelig er der en tredje udformning, som jeg har set hos G3CJM, og som medtages for fuldstændighedens skyld, men ikke ubetinget anbefales. Den går ud på, at man med relæets brydekontakt lægger en fast kondensator over svingningskredsen i nøglepauserne. Oscillatoren svinger da på en lavere frekvens i nøglepausen, og det betyder ikke noget, at

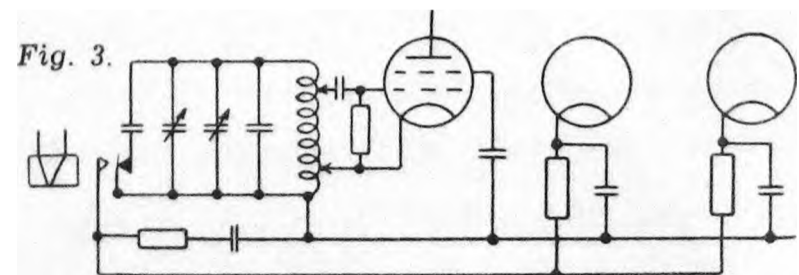

Fig. 3.

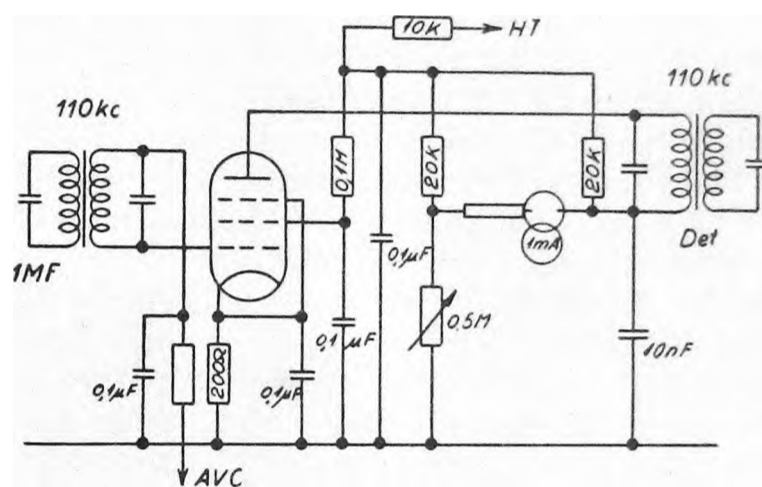
Storsuper på afbetaling. VI

Af OZ4RH.

Vi nærmer os nu stærkt slutningen. I hovedsagen er modtageren færdig, der mangler blot lidt mere følsomhed og så alle finesserne, i denne omgang bliver det endnu et MF-trin og S-meter, i næste, sidste artikel de sidste finesser og fintrimningen. MF-trinet er i sig selv fuldstændig identisk med det foregående og behøver ikke megen omtale. Blot må man være meget omhyggelig med afkoblingerne, da vi har to trin, der arbejder på samme frekvens. Det kan være nødvendigt at føre afkoblingerne til rørens katoder i stedet for til stel i begge trin. Ligeledes kan det være nødvendigt med en skærm mellem de to trin. Der er dog en forskel mellem de to trin: det nye trin, det sidste, nærmest detektoren, har ingen følsomhedskontrol, men derimod er der til trinnet koblet et instrument, der virker som S-meter. Opstillingen er således, at trinnet virker normalt selvom selve instrumentet mangler. Dette kan således tilsluttes senere, efterhånden som den nødvendige kapital kommer tilstede, eller det kan helt udelades. Det er ikke så nødvendigt, da der senere skal tilkobles „Magisk øje“, der dårligt kan undværes, hvis man vil give nogenlunde pålidelige rapporter. Der er en ulempe ved S-meteret: udslaget er afhængigt af stillingen af de to følsomhedskontroller i HF og MF. Derfor må kalibrering og S-måling finde sted ved samme stilling af kontrollerne, f. eks. fuld styrke. Desuden er udslaget afhængigt af, om A.V.C. er tilkoblet eller ej. Instrumentet står stille, når A.V.C. er frakoblet, det virker altså kun med A.V.C. Kalibreringen foregår ved, at man med målesenderen får et lille (ca. 1/10 af skalaen) udslag på instrumentet. Udslaget

denne ekstra kondensator ikke er stabil, da den ikke er i funktion, når nøglen trykkes ned. Denne spacing wave nøgling kræver imidlertid meget omhyggelig isolering af oscillatoren fra antennen, og mindst to trin må afbrydes totalt for at sikre, at bagbølgen ikke udstråles. Der må derfor tilrådes nogen forsigtighed med anvendelsen af denne nøglemetode, som f. eks. kan være udført som på fig. 3.

størrelse noteres og kaldes S1. Derefter fordobles målesenderens output (nøjagtigt) og det derved fremkomne udslag kaldes S2. Ved videre fordoblinger fås så S3-9. En S-grad bliver derved netop 6 db. Hvis det skulle vise sig, at de højere S-grader ikke kan være på skalaen (det er ikke sandsynligt, hi!), må man shunte instrumentet og begynde forfra.

Derfor tegn ikke på skalaen, før man er helt sikker. Under alt dette skal følsomhedskontrollerne stå på fuld styrke eller den værdi, man nu har valgt som fast værdi. Det er klogt at vente med kalibreringen til trimningen er overstået! Denne foregår fuldstændig som nævnt i sidste artikel, blot er der en MF-trafo mere at trimme. Det er ikke nødvendigt at trimme spolecentralen for hver ombygning. I trinnet anvendes de samme rør som i det foregående trin.

Næste og sidste gang: Magisk øje og andre finesser.

„Type 7BO“

OZ7BO's el-bug går sin sejrsgang verden over. Den har tidligere været beskrevet i de øvrige skandinaviske blade samt i det franske amatørblad REF, og sidst ofrer QST i sit januar nummer en større omtale af den. De OZ-amatører, der nu anvender el-bug, bliver som oftest spurgt, om det er type 7BO, de anvender, ligegyldigt hvilken verdensdel det er, de har forbindelse med.

TR.

Lidt om fasemodulation.

Efter W2GDG i QST for jan. 1947.

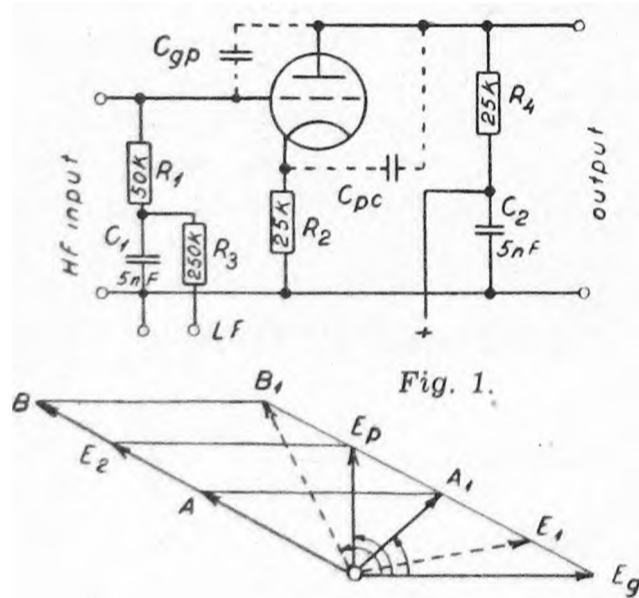
Bearbejdet af OZ5AM.

Der er som bekendt 2 forskellige måder at frembringe NFM på, nemlig:

1. Ved at variere en oscillators frekvens i overensstemmelse med modulationen, f. med et reaktansrør.
2. Ved at fasedreje en hf-spænding, der afgives fra en oscillator, krystal eller VFO.

Fordelene ved den sidste fremgangsmåde er den indlysende, at man undgår at gøre indgreb i selve den frekvensbestemmende del af senderen, og hermed undgås de derved opståede vanskeligheder med frekvensstabilitet.

Mangelen ved fasemodulationen er, at det er vanskeligt at opnå et tilstrækkeligt frekvenssving. Med det her omtalte system er det imidlertid muligt at få tilstrækkelig sving ved at fordoble blot een gang, og da det er let at lave, er det vel en omtale værd. En anden egenskab ved fasemodulation er, at frekvenssvinget er proportionalt med modulationsfrekvensen i modsætning til direkte FM, hvor det er konstant. Dette kan der imidlertid rådes bod på ved at indføre et korrektionsled i kredsløbet.

Princippet er vist på fig. 1. En triode anvendes som modstandskoblet hf-forstærker, og da der ikke er nogen afskærmning mellem gitter og anode, vil hf-spændingen på gitteret forårsage, at der flyder en hf-strøm gennem gitter-anodekapaciteten C_{gp} og dermed gennem rørets ydre belastning *sammen med* den normale hf-anodestrøm, der forårsages af den sædvanlige forstærkning i røret.

Spændingskomponenterne, der opstår over

anodemodstanden R_4 er ikke i fase, da den spænding, der forårsages af strømmen gennem C_{gp} næsten er i fase med gittervekselspændingen. Mens spændingen, der fremkommer ved rørets forstærkning, er omtrentlig 180 grader faseforskudt i forhold til gittervekselspændingen. Det nøjagtige faseforhold afhænger af impedansen af belastningskredsen og anode-katodekapaciteten C_{pc} i røret. Vektordiagrammet i fig. 1 viser forholdet. E_1 , den del af anodevekselspændingen, der forårsages af C_{gp} danner, da faseforskydningen her er ringe, kun en lille vinkel med E_g , den tilførte spænding, hvorimod E_2 , den komponent, der opstår ved rørets forstærkning, er lidt mindre end 180 grader faseforskudt i forhold til E_g . E_1 og E_2 sammenlagt giver den resulterende anode-hf-spænding E_p .

Når en lf-spænding tilføres rørets gitter, varieres stejlheden og dermed forstærkningen. Denne variation forårsager, at spændingen E_2 varierer i overensstemmelse hermed, med en konstant tone vil den f. eks. svinge mellem punkterne A og B i fig. 1, og dette igen forårsager, at vektorsummen (den resulterende spænding) E_p vil svinge i fase som vist ved de punkterede vektorer. Kraftigere eller svagere signal vil forårsage tilsvarende større eller mindre fasedrejning af E_p i forhold til E_g .

For at fasedrejningen skal blive lineær i forhold til lf-svinget, må de 2 spændingskomponenter E_1 og E_2 være lige store. E_2 vil almindeligvis være meget større end E_1 p. gr. af rørets forstærkning. For at reducere denne, modkobles der kraftigt ved hjælp af katodemodstanden R_2 (den må altså ikke afkobles!).

C_1 sammen med R_3 i gitter kredsen danner det tidligere omtalte lf-filter, der holder frekvensgangen retlinet.

Det vil ses, ved at betragte vektoren E_p , at output både er fase- og amplitudemoduleret. Amplitudemodulationen fjernes dog let i de efterfølgende klasse C forstærkere og fordoblere*).

*) "Fordi kredsens afstemning varierer med rørets anodestrøm, der magnetiserer jernet. Anodestrømmen svinger i takt med modulationen,,.

(Bem. af OZ8O).

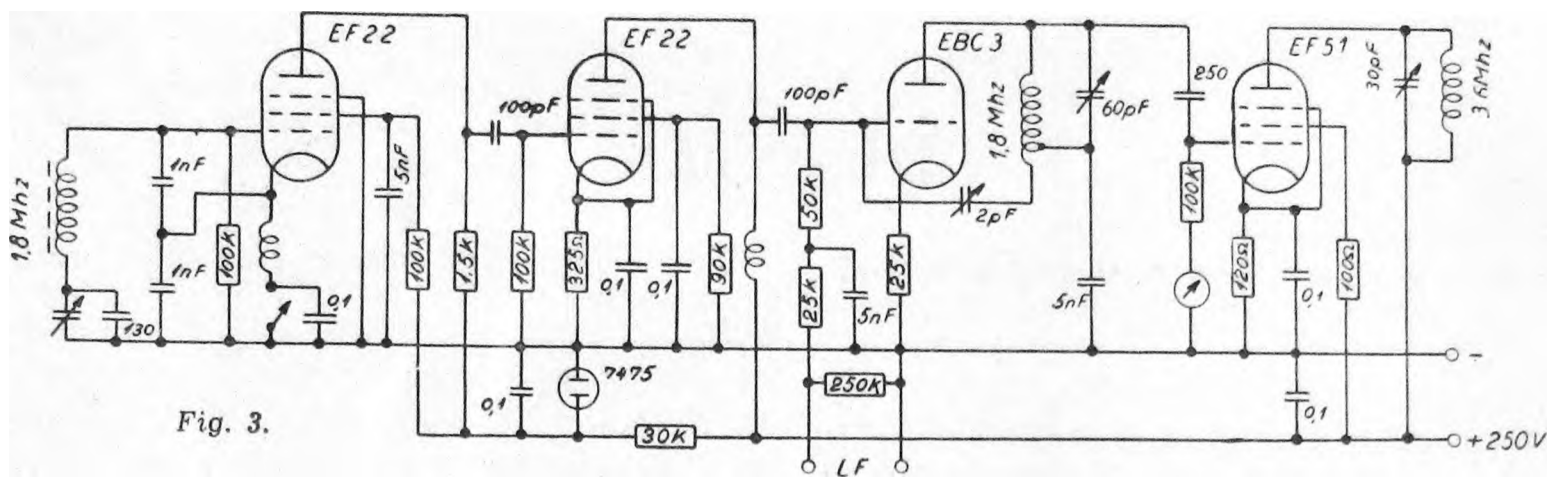

Fig. 3.

Det var teorien. Det i praksis anvendte diagram er vist på fig. 2. I stedet for modstanden i anodekredsen er her anvendt en afstemt kreds. L1 C3. L2 er en fortsættelse af L1, og forholdet L1 : L2 er omtrentlig 2,4 : 1. L2 og C 4 er anbragt for at kunne justere amplitude og fase af spændingsforløbet mellem gitter og

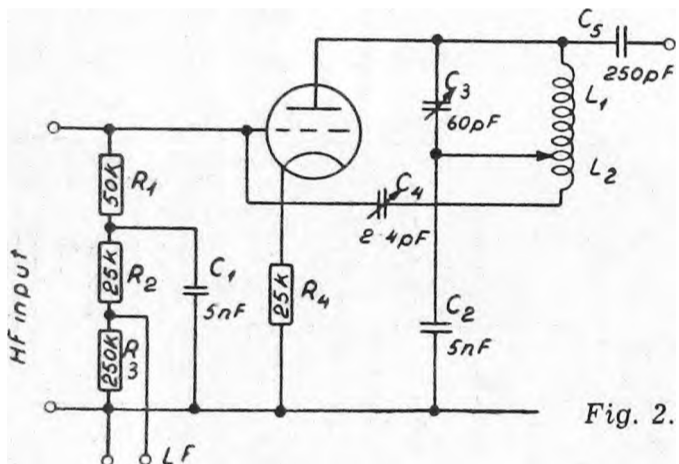

Fig. 2.

anode. Spolerne L1 og L2 er forsynet med hf-jernkerne, da dette giver endnu større fase-sving.

Indstillingen af fasemodulatoren foregår på følgende måde:

VFO'en (krystaloscillatoren) startes, og modtageren indstilles på den dobbelte frekvens (for at få tilstrækkeligt frekvenssving) L1-C3 afstemmes til resonans — dette sker ved hjælp af et gittermeter i den efterfølgende fordobler, der sættes modulation på, og derefter indstilles C3 atter indtil modulationen lyder kraftigst (kredsen forstemmes altså en smule). C4 indstilles således, at modulationen lyder bedst muligt, og hermed er modulatorens indstillet.

I fig. 3 ses diagrammet over min komplette opstilling. De to første rør er EF22 som en clapp VFO. EF51 er fordoblerrøret.

Fra P & T har vi modtaget:

Bøde for ulovlige radioudsendelser.

Til underretning skal man herved meddele, at en ulieenseret radioamatør i Jylland, som har foretaget ulovlige radioudsendelser, i oktober d. å. ved Aarhus kriminalret har vedtaget en bøde på 100 kr.

Endvidere har en ulieenseret radioamatør på Sjælland, som i foråret 1949 foretog ulovlige radioudsendelser, ved Københavns amts søndre birks kriminalret i november vedtaget en bøde på 50 kr., subsidiært 6 dages hæfte. Den af ham ulovligt benyttede sender konfiskeredes til fordel for statskassen.

*

Ulovlige radioudsendelser.

Til underretning skal man herved meddele, at en ulieenseret radioamatør i København, som har foretaget ulovlige radioudsendelser, ved retten i København amts søndre birk i juli 1949 er idømt en bøde til statskassen på 50 kr. subsidiært 5 dages hæfte, for overtrædelse af lov nr. 188 af 12. april 1949 om telekommunikation m. m. ved radio.

E. B. Gunnar Pedersen.

Rettelse til antenneartiklen af OZ3LM i OZ for okt.

1949.

En opmærksom læser af OZ, OZ7TK har gjort opmærksom på en fejl i ovennævnte artikel. OZ3LM beder venligt læserne gøre følgende rettelser i artiklen:

Side 172, spalte 2, øverste linie står der:

$$\frac{d_1}{d_2} = \frac{10}{8} = 2, \text{ dette skal rettes til } \frac{d_2}{d_1} = \frac{16}{8} = 2.$$

På nomogrammet side 173 står ved den første skala: Forholdet mellem element-dimensionerne

$$\frac{r_1}{r_a} = \frac{d_1}{d_a}, \text{ skal være } \frac{r_2}{r_i} = \frac{d_2}{d_i}$$

Tak, 7TK.

TR.

Airril OZ

Af hensyn til påsken udbedes manuskript til April-OZ så snart som muligt.

Overhold licensbestemmelserne

Hvordan man selv bygger sig et universal-instrument.

Af OZ-DR064.

Problemet at skaffe sig et godt måleinstrument, der opfylder de krav, man med rimelighed kan stille til det i retning af alsidighed, nøjagtighed og samtidig lav pris, er ikke så let at løse. Hvis man ikke har adgang til sammenligningsinstrumenter og lignende.

Jeg har længe syslet med tanken og er nu kommet til et resultat, som skal beskrives i denne og nogle følgende artikler, og som med en for en amatørstation passende nøjagtighed løser den stillede opgave.

Opgaven har naturligvis andre løsninger end den her angivne, og dette er selvsagt afhængigt af, hvilket måleinstrument, der står til ens rådighed, eller som man kan få råd til at anskaffe. Derfor er de vigtigste småberegninger også anført, således at en omregning på grundlag af et andet instrument, hvis data selvfølgelig må være kendt, let kan foretages.

Men da opgaven i virkeligheden kan siges at være den, at bygge et universalmeter uden andre tekniske hjælpemidler end nogle få 1 modstande, der kan købes færdige i handelen, og med viden om instrumentets data, må vi og a indføje den betingelse, at de øvrige dele, der indgår, også skal være standardkomponenter, der kan købes færdige med bestemte tolerancer.

Det er planen at lave et universalmeter, der kan benyttes dels som, dels i forbindelse med følgende:

- 1) voltmeter, 1000 ohm/volt (dvs. 1 mA for fuldt udslag) måleområder: 0,3-1-3-10-30-100-300-1000 V.
- 2) millivoltmeter (instrumentet alene), fuldt udslag 200 mV.
- 3) milliamperemeter, spændingsfald ved fuldt udslag = 200 mV, måleområder: 1 - 3-10-30-100-300 mA — 1 A (—3 A).
- 4) Voltmeter for vekselspænding, ca. 900

ohm/volt, måleområder 3-10-30-100-300-1000 V.

- 5) modstandsmålebro, 0,06 ohm — 10 kohm i 5 områder, med udvidelsesmulighed til 100 kohm og 1 megohm i endnu 2 områder.
- 6) ohmmeter for højohmsmodstande.
- 7) modulationsmeter.
- 8) Griitzmacherbro (impedansmålebro).
- 9) rørvoltmeter.

Måleområderne kan naturligvis ændres alt efter ønske og foreliggende materialemuligheder.

1 — 2 — 3 og 4 er bygget sammen til en enhed, som vi kan kalde

grundinstrumentet
med strømskema som vist på fig. 1.

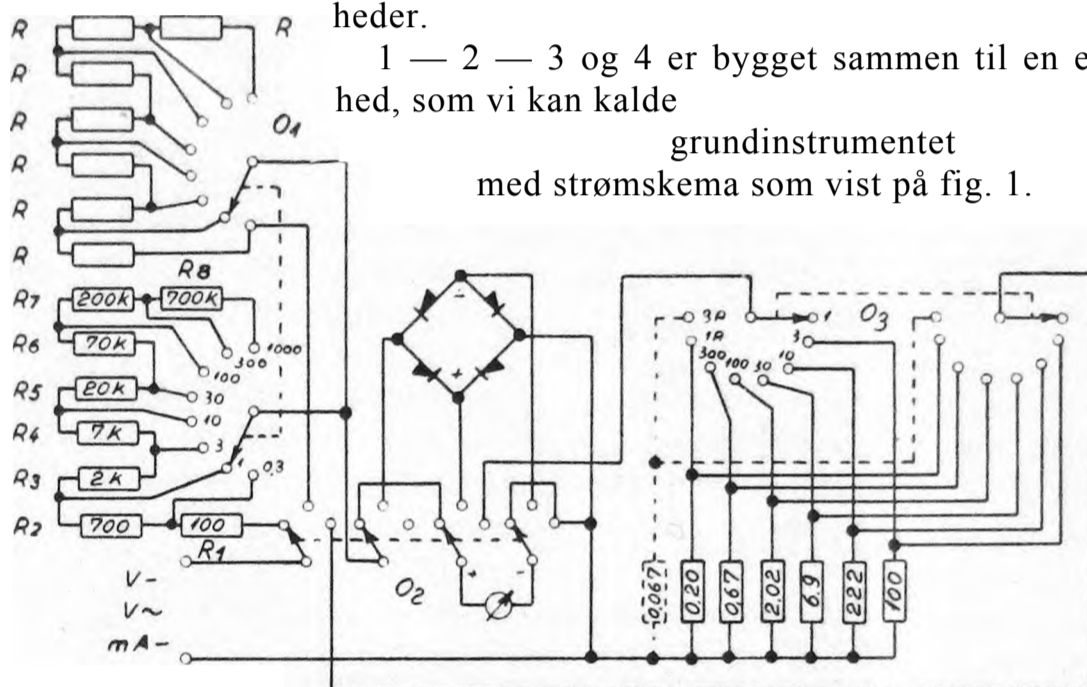

Fig. 1.

Heri findes viserinstrumentet, hvis data må være kendt, dvs. to af størrelserne strømstyrke (i) eller spændingsfald (e) (ved fuldt udslag) eller modstand (Ri), hvorefter den tredje kan findes ved hjælp af Ohm's lov.

Som voltmeter for jævnspænding er kredsløbet vist på fig. 2.

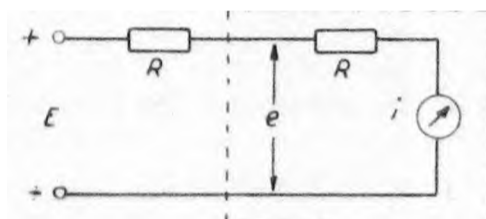

Fig. 2.

Det gælder for hvert måleområde:

$$E = i (R + R_i) \text{ dvs.}$$

formodstanden

$$R = \frac{E - i \cdot R_i}{i}$$

Som taleksempel tager vi det foreliggende

instrument, der for at få en robust type er valgt med et forholdsvis højt egetforbrug, nemlig $i = 1 \text{ mA}$ for fuldt udslag. Den indre modstand er 200 ohm , således at spændingsfaldet ved fuldt udslag bliver $e = R_i \cdot i = 200 \cdot 0,001 = 0,2 \text{ V} = 200 \text{ mV}$. Instrumentet er f. eks. af DEIF's type D 130 i bakelithus til indbygning. Det har knivviser, men ikke spejlskala, da den nøjagtighed, der er brug for på en amatørstation, ikke nødvendiggør en sådan.

Instrumentet har to skalaer, $0 - 30^\circ$ og $0 - 100^\circ$, og der er da et passende spring i følsomhed mellem de forskellige måleområder.

$$\text{Område 1: } 0,3 \text{ V dvs. } R_1 = \frac{0,3 \div 0,2}{0,001} = 100 \text{ ohm}$$

$$\text{Område 2: } 1 \text{ V dvs. } R_1 + R_2 = \frac{1 \div 0,2}{0,001} = 800 \text{ ohm. } R_2 = 700 \text{ ohm}$$

$$\text{Område 3: } 3 \text{ V dvs. på samme måde findes } R_1 + R_2 + R_3 = 2800 \text{ ohm, dvs. } R_3 = 2000 \text{ ohm}$$

og så fremdeles

$R_4 = 7 \text{ kohm}$, $R_5 = 20 \text{ kohm}$, $R_6 = 70 \text{ kohm}$, $R_7 = 200 \text{ kohm}$ og $R_8 = 700 \text{ kohm}$,

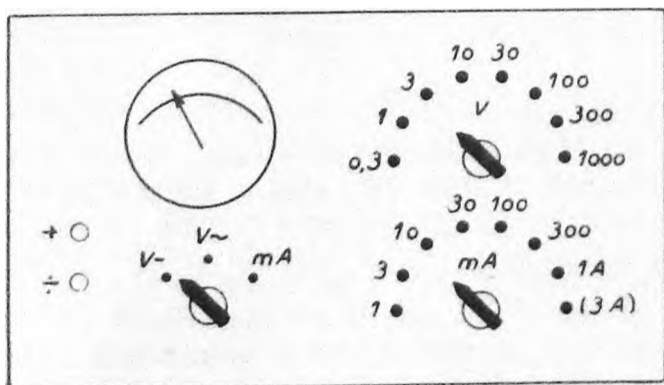
eller med andre ord:

over den „sidst“ indskudte modstand skal der fremkomme et spændingsfald svarende til differencen mellem de to måleområders størrelse, f. eks. er der ved 100 volt „sidst“ indkoblet en modstand (R_6), der ved fuldt udslag forårsager et spændingsfald på 70 V , og da strømmen er 1 mA , bliver modstanden

$$\frac{70}{0,001} = 70\,000 \text{ ohm (70 kohm)}.$$

Af pladshensyn må gennemgangen af kredsløbene for jævnstrøms- og vekselspændingsmåling vente til næste nummer af OZ.

Grundinstrumentet kan f. eks. opbygges ganske enkelt som fig. 3 viser på en plade ca. $200 \times 200 \text{ mm}$, eksempelvis af 3-4 mm pertinax, nokait eller lignende isolationsmateriale.

Omskifterne, der er benyttet, er:

- O1: 2 enpoled^ omskiftninger med 8 stillinger, f. eks. Torotor type OK med 2 dæk og 8 stillinger eller tilsvarende M.E.C.
- O2 : 4 enpoled omskiftninger med 3 stillinger, f. eks. Torotor type OK med to dæk og 3X3 stillinger på hvert dæk eller tilsvarende M.E.C.
- O.3: 2 enpoled omskiftninger med 7 stillinger, hvis man vil have 3 A området med, kræves 8 stillinger. F. eks. kan benyttes Torotor type OK med to dæk og 8 stillinger med indstilleligt stop eller tilsvarende M.E.C.

Næste gang skal den simple og praktiske målebros behandles, som benyttes ved tilpasningen af modstandene i grundinstrumentet. Samtidig skal vi også gøre beregningerne færdige for alle måleområderne.

Målebros vil senere kunne benyttes i det daglige arbejde på stationen.

Gå foreløbig i gang med at undersøge, hvilket instrument, der vil komme på tale for grundinstrumentet, og saml de nødvendige data sammen og regn formodningerne for de valgte måleområder ud.

OZ-DE 064.

BEDRE MODTAGERRESULTATER VED HJÆLP AF ANTENNEFILTER

Af OZ-DR-Q67, Paul Griinert.

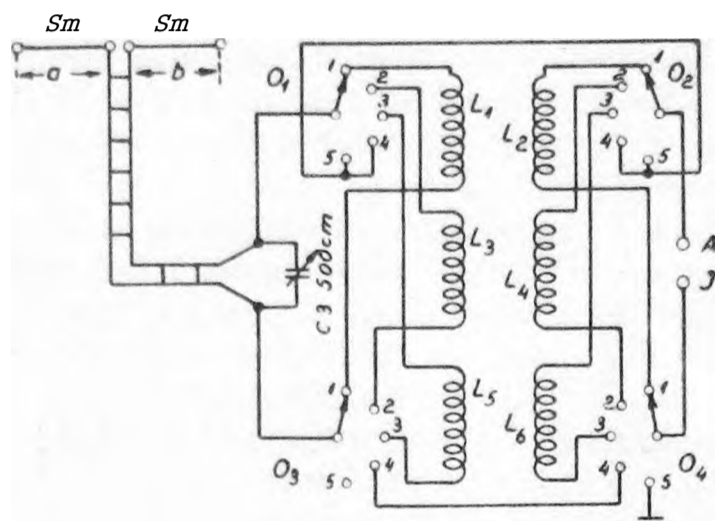
Når amatøren har sin første modtager færdig, enten det så er en ret-modtager eller en super, skal den omgående prøves. Der bliver hængt en tilfældig tråd op som antenne, og så startes modtageren. Det går fint, der høres en bunke sludder på 80 meter, på 40, 20 og 10 er der også lidt liv, så antennen er altså „god nok“ og får lov til at blive hængende.

Først når vedkommende går over til at blive aktiv senderamatør, og antennen også skal anvendes til at udstråle energi begynder han at spekulere på, om det mon ikke kan betale sig at anvende en antenne, der kan afstemmes til den ønskede bølgelængde. (Desværre hører man ofte på 80 meter amatører, der praler af, at de benytter en almindelig tilfældig L-antenne, der gennem en blok er hængt direkte på pa-trinets spole til glæde for alle nærboende BCL).

Får han så bygget en effektiv senderantenne og prøver sin modtager på samme, bliver han meget overrasket over at opdage, at modtageren er blevet betydeligt mere effek-

tiv, stationerne går betydeligt kraftigere ind, og støjniveauet er blevet betydeligt mindre. Det viser sig, at en god, afstemt antenne forbedrer modtageren mindst lige så meget som et HF-trin ville gøre.

Men hvorfor vente så længe. Med få ting, der findes i enhver amatørs besiddelse, kan man bygge et effektivt antennefilter, der tilpasser antennen til den ønskede frekvens.

Diagrammet forklarer alt om filterets opbygning. Antennen er en dipol på 2x8 meter og hænges op så højt som muligt. Feederen består af to tråde, der holdes i en fast afstand på 2—15 cm ved hjælp af spredere, der enten kan købes færdige i handelen eller man kan lave dem selv af et eller andet godt isolationsstof, f. eks. glas, porcelæn, træ, kogt i paraffin el. lign. Drejekondensatoren kan være på 100, 300 eller 500 pF, alt efter hvor stort område, man ønsker at medtage. Spolerne L_1 til L_6 kan vikles op på samme spoleform, der kan være 10 cm lang og have en diameter på 4 cm. Det kan være en keramisk form eller et pertinaxrør. Antallet af vindinger findes nemt ved forsøg, de afhænger af det ønskede område og den anvendte drejekondensator.

Omskifteren er en 5-polet 4-dæks omskifter, og forbindelserne vil let kunne ses på diagrammet.

Omskifteren opdeler filteret i 3 enkeltområder, f. eks. stilling 1: 10—20 meter. Stilling 2: 20—60 meter og stilling 3: 60—170 meter. Modtagerens antenne og jordbøsninger forbindes med filterets A og J. I stilling 4 ligger feederen direkte over modtagerens indgangskreds. Også i denne stilling tillader antennekondensatoren en vis afstemning af dipolantennen og feederen. I stilling 5 arbejder dipolen som en L-antenne ved, at den ene halvdel a er koblet fra, mens feederen bibeholder sine støjformindskende egenskaber. I stilling 5 kan man anvende antennen til almindelig BC-modtagning.

Der er ingen vanskelighed ved anvendel-

sen, filteret indstilles på området og kondensatoren drejes til resonans, der vil være kendetegnet ved en behagelig lydstyrkeforøgelse og støj formindskelse.

Meddelelser fra testudvalget.

Resultaterne fra NRAU-testen 1950.

De indsendte logs er nu gennemgået, og resultaterne foreligger fra SRAL. Enkeltvinder blev som sædvanligt OZ7BO, og holdkonkurrencen blev også i år vundet af Danmark.

1 OZ7BO	360,00 points	6 OH6NZ	262,08 points
2 OZ1W	306,72 „	7 LA5B	253,12
3 OZ7T	304,16 „	8 OZ4FT	247,20 ..
4 OZ2LX	291,04 „	9 LA3D	238,40 „
5 OZ7EU	290,24 „	10 OZ7G	238,40 „

Det danske hold ser således ud:

1. OZ7BO 360,00. 2. OZ1W 306,72, 3. OZ7T 304,16, 4. OZ2LX 291,04, 5. OZ7EU 290,24. 8. OZ4FT 247,20, 10. OZ7G 238,40, 21. OZ2NU 165,92, 23. OZ4IM 164,00, OZ4AH 132,34. **Talt 2500,02 points.**

Nr. 2 Sverige:

SM7FB, 5EC, 7JP, 5DZ, 5ABC. 4KL. 6EY, 6AKC, 7QY, 7EJ. Ialt 1863,04 points.

Nr. 3 Norge:

LA5B, 3D, 4U, 8R. 4S, 3ZA, 2UA. IS, 5DB, 9FB. Ialt 1739,36 points.

Nr. 4 Finland:

OH6NZ, 3NY, 8NV, 1NW. 60T, 3NB, 6PK. Ialt 780,35 points.

Deltagerantal: SM 32, LA 21, OZ 14, OH 7. Ingen TF.

Logs mangler fra: SM7PN, 70D, 5TW, 5AQW.

LA3V, 3VA, 3VB, 8J.

OH2TZ, 30G, 6NR, 7NC.

OZ4H, 5A.

VHF-FD

EDR's årlige VHF-FD finder i år sted den 26. og 27. august. Tider og nærmere regler følger i næste OZ. Vi vil gerne have alle, der allerede nu vil deltage, til at sende meddelelse herom. Foreløbig ved vi kun, at OZ3LM kommer fra Ryde Bavnehøj og OZ2LX-OZ5AA med x-tal på 144.120 mc. fra Aarhus. Så begynd allerede nu at gøre grejet klar til det store slag. Og skal vi så ikke være enige om, at x-tal styring er langt at foretrække. Tilmelding bedes sendt til OZ7BG. Erik Størner, Vesterbyvej 9, Gentofte, men er ikke obligatorisk.

Sidste års succes „Marathon-testen“ bliver i år gentaget den 15. oktober. Der er dog væsentlige ændringer, idet det nu gælder om at opnå så mange OZ-forbindelser som muligt indenfor et givet tidsrum. Vi har valgt tiden fra kl. 7—10 DNT med forbud fra kl. 8 til 8,15 p. g. a. pressen. Altså den 15. oktober kl. 7—8 og 8,15—10. Kun 80 meter.

Testudvalget.

Kortbølgeamatorers arbejde ved jordskælv i Ecuador.

Af John Mark Reed, HC2JR, i QST Oct. 1949.

Oversat af OZ7EU jr.

Herhjemme vil kortbølgeamatorerne vel nok ikke blive indsat i arbejde af den art som i Ecuador, og forøvrigt adskillige steder i USA også fornylig, men det kan være interessant at læse om, hvilken virkelig nytte amatørerne kan være til ved de store naturkatastrofer i disse lande, og hvilken indsats de har gjort.

Kl. var 17.15 om fredagen den 5. august, og vi var i QSO med FA9KJ og diskuterede de forskellige måder, på hvilke vi kunne komme i forbindelse med 4X4AA for vort 116. land. Pludselig ringede telefonen og bragte os en alarmerende meddelelse, som skulle stoppe al dx-aktivitet hos HC2JR for over 2 uger. Den tragiske situation, som blev åbenbaret ved denne telefonopringning og af senere rapporter var følgende:

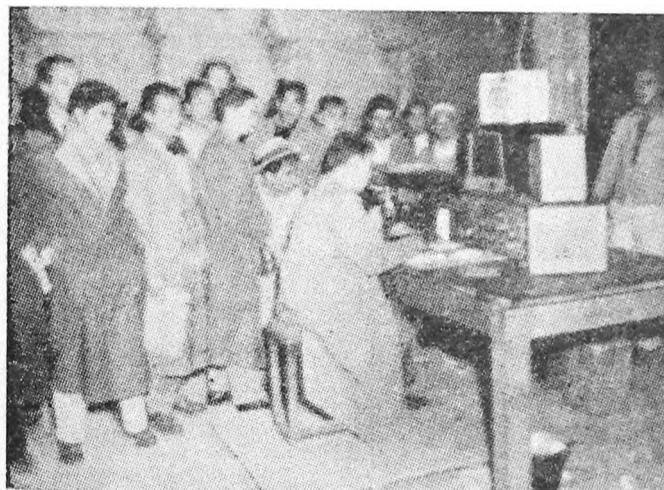
Et frygteligt jordskælv, som mærkedes over hele Ecuador og havde sit epicentrum i Andean plateauet i nærheden af byen Ambato, havde ødelagt en stor del af hele dette område. Een by, Pelileo, var 100 % ødelagt, kun Vs af dens 3500 indbyggere overlevede. Telegraf-forbindelserne blev afbrudt, ligeledes jernbanetrafikken med Guayaquil. Hovedvejene fra Ambato til det indre af landet blev i mange tilfælde udslettet.

Ødelagte apparater og den elektriske strøms udeblivelse forhindrede de to amatør- og bc-stationer i Ambato i at komme i gang. Kun en kommerciel station var i stand til at gå i luften i den ødelagte by. For at etablere forbindelse mellem Guayaquil og Ambato kaldte vi denne station i syv timer fredag nat. Skønt vi fik et tilfældigt svar nu og da, var vi ude af stand til at få to-vejs forbindelse, fordi den kommercielle station kun havde til opgave at holde forbindelse med den officielle regeringsstation i Quito.

Lørdag morgen besluttede Guayaquil Radio Club at tage til Ambato med nødudstyr, og medlemmerne klargjorde en collins 32 V-1 sender, en NC 173 modtager og en 1,5 kW generator. HC2KC tog vare på tingene og bestilte pladser i den første flyvemaskine bestemt for Ambato den eftermiddag. Uheldigvis var denne bestemte maskine ikke i stand

til at tage af sted den dag, så det blev søndag morgen før vor station blev sat op. Stationen, HC2GRC/6 var beliggende i centrum af den ødelagte by uden beskyttelse mod vejret, fortsatte rystelser og nedstyrtende bygninger. På kort tid havde den fået forbindelse på 7100 kHz fone med HC2GRC og HC2JR hjemme i Guayaquil.

Mærkeligt var de første timer udelukkende

En af Guayaquil Radio Clubs nødinstallationer i den jordskælvsramte by Ambato. HC2KJ er ved mikrofonen, og til venstre for ham sidder HC20H.

bestemt til private meddelelser. Det syntes, som om alle og enhver i Guayaquil havde en ven eller slægtning i Ambato, for hvis tilstand han var ængstelig. En gruppe velinformerede borgere i Ambato blev samlet rundt om mikrofonen ved HC2GRC/6 og over 60 % af spørgsmålene blev besvaret på stedet. Andre 30 % var opklarede inden 24 timer.

Mandag morgen antog den officielle- og røde kors traffic sådanne proportioner, at vi var ude af stand til at videregive alle de personlige spørgsmål fra Guayaquil til Ambato med det samme. Dog fortsatte vi med uden forsinkelser at sende alle personlige meddelelser i hvilke bestemte oplysninger gaves angående venners eller slægtnings tilstand. Den typiske meddelelse var: „Alt vel. Huset ødelagt!“, men selvfølgelig var der også mange sørgelige imellem, i hvilke der rapporteredes dødsfald. Når meddelelserne havde adresse — og det havde de fleste — blev de ekspederet med det samme og hvor denne information manglede,

lavede Guayaquil Radio Club en liste, som indeholdt døde og sårede og frelste. Med komplette meddelelser og personlige spørgsmål sendtes der ialt 3125 meddelelser den ene eller den anden vej mellem Ambato og Guayaquil.

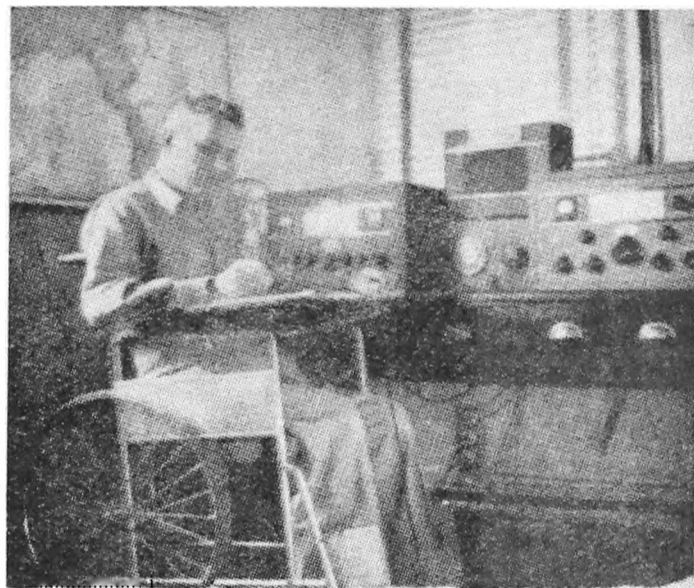
Det stod snart klart, at Ambato behøvede forbindelse med andre dele af landet end Guayaquil, så tirsdag sendtes HC20H og hans station til Ambato. Ikke så snart var denne station installeret, før myndighederne bestemte, at vor første station behøvedes i byen Banos, som var fuldkommen isoleret. Til trods for, at forbindelsen mellem Quito og Ambato aldrig var helt afbrudt, fandt vi det snart nødvendigt at oprette amatørforbindelse mellem de to byer. HC1KX og HC1KP havde haft traffic med W og KZ5-stationer, den sidste i den hensigt at bringe amerikanske lægemidler og fødevarer til Ambato. Da disse stationer kun brugte 14 og 28 MHz, var de i forbindelse med os på 7 MHz gennem HC1KE. Adskillige meddelelser gik denne vej. HC1FG kom ind i billedet ved at tage udenlandstraf- fic (en meddelelse til Europa blev sendt via Australien), og HCIOR kom til i den sidste uge og tog traffic fra Quito til Ambato. HC20L, som bor langt væk fra lokal QRM, 40 miles fra Guayaquil, gjorde et stort arbejde for os ved at tage traffic til båds Nord- og Sydamerika og holde sig i forbindelse med HC2JR på 3,5 MHz. Ved en lejlighed, hvor Quito ikke var i forbindelse med Ambato via amatørradio, blev en meddelelse fra HC1KX sendt til en KZ5 på 28 MHz, som videresendte den til HC20L på 14 MHz, som gav det til HC2JR på 3,5 MHz, hvorefter den gik til Ambato på 7 MHz.

Og her er noget, som vil lave dx-folkene grønne af misundelse: HC8ME, en nybegynder og den første licenserede station på Galapagos øerne, som nylig havde haft sin første QSO med HC2JR, oprettede en daglig forbindelse med denne i flere dage på 7 MHz, det eneste bånd, han kunne køre på.

Efter 5 dages aktivitet indså vi, at vore operatører i Ambato området måtte afløses. Føjet til de dårlige leveforhold var mangelen på føde og det pres under hvilket de konstant arbejdede med praktisk talt ingen lejlighed til at hvile. HC20H, som afløste HC2KC, blev snart igen afløst af HC2KJ, som eventuelt blev efterfulgt af HC20S. I Guayaquil gjorde HC2KB det største arbejde ved club-stationen, lejlighedsvis afløst af HC2KJ. På dette sted bør vi anføre, at da kun et halvt dusin amatører i Ecuador var klar til at køre på 7 MHz, var det umuligt at gøre brug af de mange sta-

tioner. der var villige til at hjælpe, men som var begrænset til lejlighedsvis traffic på 14 og 28 MHz.

Da først vort amatørarbejde var organiseret, så vi snart, at en kolossal masse traffic mellem Ambato og de andre byer i Ecuador ville komme. Uden amatører på 7 MHz til at tage det, blev den løsning fundet at bringe et antal stationer betjent af fa. Reed & Reed, nemlig HC1DJ i Quito, HC2DJ i Guayaquil, HC5DJ i Cuenea og HC6DJ i Ambato ind i billedet. Den sidste station var blevet ødelagt ved jordskælvet, men kom hurtigt igen igang, og tog hurtigt en masse traffic, ikke blot med de andre DJ-stationer, men også med HCB6, regeringsstationen i Banos, HCOP6 i Pujili og de kommercielle bc-stationer i Riombamba og Ibarra. Operatørerne af DJ-nettet var i mange tilfælde amatører specielt HC1JP, 2JR, 5MM og 6RA.

Artiklens forfatter HC2JR i sin station i Guayaquil.

Måske var den mest bemærkelsesværdige forskel mellem nødsituationen i Ecuador og lignende situationer i USA dens lange varighed. Guayaquil Radio Club's net var i gang 2 uger, for det meste 16 timer i døgnet, og DJ-nettet havde indvilliget i at tage røde kors traffic for en periode af to uger til. Vi har været igang længe efter at de officielle forbindelser var etableret, fordi vore tjenester var foretrukne, og vi blev anmodet om at fortsætte dem.

Pejlkort.

E. D. R.s nyeste pejlkort kan fås hos forlagsboghandler Ahrent Flensborg i Ringsted. Prisen for kortet er kr. 3,25 inkl. forsendelse — og det fremkommer emballeret om en træstok. 2 stk. kan sendes for kr. 5,85.

Det er tiden at sikre sig et kort nu!

Historien om de deponerede amatørsendere

I december 1949 faldt så endelig de Isenge ventede afgørelser, som alle de, der helt eller delvis havde mistet deres sendere, så længe havde imødet med spænding. Det er nu snart 10 år siden. Generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet krævede dem deponeret hos politiet.

5 års tålmodigt arbejde for at skaffe amatørerne deres ret er hermed afsluttet.

Ved denne lejlighed er der anledning til at se tilbage på sagens faser, siden den tog sin begyndelse den 16. april 1940. altså ca. 8 dage efter den tyske besættelse af vort land. Hver enkelt amatør modtog et telegram, hvori senderne — under trusel med politikontrol — krævedes afleveret på nærmeste politistation inden 24 timer. I juni 1940 udbad Generaldirektoratet sig til brug ved indtegning i Statsbrandforsikringsfonden oplysning om værdien. Som det vil erindres, kom krigsforsikringsloven til at omfatte alle, der havde en brandforsikring af deres indbo.

Sendermateriellet samledes efterhånden sammen på forskellige steder i landet, dels i post- og telegrafvæsenets depoter, dels på forskellige politistationer. I efteråret 1944 — i den politiløse tid — rettede frihedskæmpere en aktion mod depotet på Nørrebro i København, og kort efter fjernede besættelsesmagten overalt materiellet og bragte det til deres egne hovedkvarterer — Shell-huset i København, Husmandsskolen ved Odense o. s. v. Her led det af forskellige grunde ublid medfart, og det, der efter befrielsen har kunnet tilbageleveres ejermændene, var stærkt begrænset, varierende fra totale tab til uskadte stand.

EDR antog allerede koi't efter nuværende landsretssagfører Holten Kristensen til at varetage amatørernes interesser, og så snart besættelsen var ophørt, begyndte arbejdet på at få skaderne opgjort og erstattet, idet amatørerne naturligvis henvendte sig til Generaldirektoratet, til hvem materiellet var afleveret, og som havde påtaget sig at brandforsikre det, og krævede erstatning.

Forhandlingerne trak i langdrag, og efter godt og vel et års forløb på denne måde var der til sidst ingen anden udvej for amatørerne end at udtage stævning ved i'etten mod Generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet for at få en ende på sagen. Da et længe ventet svar først indløb ca. 14 dage, før fristen for anmeldelser af krigsskader til Krigsforsikringen udløb, måtte man for en sikkerheds skyld kollektivt anmelde samtlige amatørers skader til Krigsforsikringen.

Byretsdommen i december 1946 gik amatørerne imod, og E. D. R. appellerede da sagen til landsretten, hvor dommen i maj 1947 med alle dommerstemmer gav amatørerne medhold. Imidlertid ansøgte Generaldirektoratet justitsministeriet om tilladelse til appel til højesteret. Denne bevilgedes, og E. D. R.s sagfører, hrsf. Poul Bierfreund, forsvarede amatørernes interesser, men desværre foi'gæves. Med 7 dommerstemmer mod 2 blev Generaldirektoratet i februar 1948 frikendt.

Men troen på, at det var amatørerne, der havde retten i denne sag, bevirkede, at man ikke gav op.

Og ud fra betragtningen om, at var det ikke Generaldirektoratet, der skulle yde erstatning, så måtte der i hvert fald være en anden instans, der måtte bære skaden, og så udtog man stævning mod Krigsforsikringen ved byretten med sager, hvor ejerne havde forskellige forsikringsforhold i deponeringsøjeblikket.

Byretsdommen i februar 1949 fastslog som tidligere omtalt Krigsforsikringens erstatningspligt for det tilfælde, at der var tegnet privat brandforsikring ved afleveringen af anlæget til politiet, mens den nægtede erstatning, hvis forsikring ikke var tegnet.

Herefter førtes langvarige forhandlinger med finansministeriet, hvortil henvendelsen til Generaldirektoratet var videregivet, om et i 1946 givet tilsagn om eventuel ydelse af erstatning i visse særlige tilfælde, under samtidig henvisning til den sidste byretsdoms indicering af, at post- og telegrafvæsenet ikke havde indtegnet de deponerede sendere i en brandforsikring og derved sikret, at senderne var krigsforsikret.

Disse forhandlinger er altså nu langt om længe bragt til en heldig afslutning, idet finansministeriet, som ovenfor nævnt, principielt har anerkendt erstatningsbetaling, således at den kategori amatører, der ikke havde forsikret ved deponeringen, men senere under krigen tegnede forsikring, får erstatning.

E. D. R. har i denne sag taget initiativet og indtaget en fast holdning i troen på amatørernes ret. En følge heraf har været, at amatørernes sag er blevet til principalsag for en lang række sager af lignende karakter, og såvidt det kan ses, vil disse nu efterhånden også kunne afsluttes.

Borge Otzen, OZ8T.

Pas på højspændingen !

Anmeldelse.

Fra firmaet V. PRAHN har vi fået tilsendt nogle prøver på ny HF-drosselspoler, som firmaet har optaget produktionen af. De er af meget små dimensioner og betegnes af firmaet som MINI-DROSLER, og deres data er som følger:

Nr. 158/0,2, selvinduktion 200 uH, egenkapacitet 1 pF, max. jævnstr. 200 mA. Dimensioner 8x16 mm.

Nr. 158/1. 1 mH, lpF, 200 mA og 9,5x16 mm.

Nr. 158/2,5. 2,5 mH, lpF, 200 mA og 110x16 mm.

Drosselspolerne er alle sektionkrydsviklede på jernkerner, og spolernes ender er tilsluttet udforinger af monteringsstråd, som er forankret i selve jernkernen.

Vi skal senere anvende drosselspolerne i konstruktioner her i bladet.

T.R.

E. D. R. arrangementskalender.

- 18.—19. marts: Stævne i Haderslev afd. Søndag foredrag af OZ7MP. Emne: Retningslinier for moderne kommer-
cielle kommunikationsmidler.
- 18.—19. marts: The Canterbury Centennial DX Contest. Nærmere i OZ for februar.
25. marts: Aarhus afd. Foredrag af OZ9R om modulation.
26. marts: Odense afd. Foredrag af OZ9R om modulation.
6. april: Københavns afd. rævejagt.
30. april: Københavns afd. rævejagt.
18. maj: Københavns afd. rævejagt.
3. juni: Københavns afd. rævejagt.
- 10.—11. juni: Københavns afd. UKB Field day 5 og 2 m.
18. juni: Københavns afd. rævejagt.
9. juli: Københavns afd. rævejagt.
- 15.—16. juli: Københavns afd. UKB hjemmetest 2 m.
19. august: Københavns afd. rævejagt.
- 26.—27. august: Københavns afd. UKB Field day 5 og 2 m.
3. september: Københavns afd. rævejagt.
23. septbr.: Københavns afd. rævejagt.
1. oktober: Københavns afd. rævejagt.
- Alle meddelelser til kalenderen sendes direkte til R. Brun Jørgensen, Silkeborggade 2, København 0.

Vedrørende teknisk prøve.

Man skal herved til underretning meddele, at radioamatører, som ikke allerede har indsendt ansøgning om amatør-radiosendetilladelse, men som ønsker at deltage i den tekniske prøve i maj, må indsende skemaet „ansøgning om sendetilladelse“ i udfyldt og underskrevet stand, så det kan være generaldirektoratet i hænde senest den 25. april for ansøgere øst for Storebælt, og 20. april for ansøgere fra den øvrige del af landet. Ansøgninger, der indkommer efter ovennævnte datoer, vil blive henført til prøven i november.

Morseattest kan eventuelt indsendes senere.

E. B. Gunnar Pedersen.

Udkigshjørnet.

Frankrig.

CN8AO (ex F9AB) deltager i en fransk sydpolekspe-
dition, der starter omkring marts. Stationen får kaldesignalet FP8AX.

CN8AO vil være aktiv med både CW og phone på følgende frekvenser: 28.5 — 29.5 — 14,010 og 14,395 Mc.

Input er 400 watt med CW og 300 med phone.

England.

Engelske amatdrer må nu anvende 150 watts input på alle bånd over 28 Mc (420—460 Mc undtaget).

I.A.R.U.

U. B. A. og R. E. F. har foreslået, at I. A. R. U.s 25-års jubilæum fejres ved en 5-dages amatorkongres i Paris i maj 1950.

WAC-certifikat.

Følgende amatdrer har pr. 1. december 1949 opnået WAC-certifikat:

OZ8U, H. P. B. Petersen.
OZ4KX, K. A. Petersen.
OZ7SM, H. Asmussen.
OZ4PB, Paul Berg.
OZ3RO, E. W. Schmidt.
OZ2KR, F. R. Kristensen.
OZ5FY, I. Schouw.

Amatdrer, der ikke er med i denne liste, bedes sende mig meddelelse om det, ligeledes amatdrer, der har opnået andre certifikater, disse vil så blive bragt i næste OZ. Denne liste er et dnske fra mange amatdrer, og fremtidig vil opnåede certifikater blive bragt i OZ, så huske at meddele sekretæren, når certifikat opnås.

OZ7HL.

W.A.A. (Worked all Africa).

Dette certifikat udstedes af G. A. R. L. til stationer, der har haft QSO med alle ZS-distrikter (1—9 incl.) samt mindst 25 af de resterende 32 afrikanske lande. Certifikatet udstedes for både CW og phone. et særligt certifikat udstedes til de stns., der har haft QSO med samtlige 41 afrikanske lande.

Tunis har ændret prefix til 3V8.

Ægyptiske amatdrer kan nu atter få sendetilladelse.

Bestemmelsen om, at amatdrer på Mauritius ikke må korrespondere med andre lande, er ophævet.

Der er startet en norsk sydpolekspe-
dition til Dronning Maud derne. Ekspeditionens kaldesignal er LA4CQ.

Worked All Pacific (W.P.A.) certifikat.

Ovenstående certifikat udstedes til amatører, der har opnået QSO med mindst 30 af nedennævnte 43 lande.

1: CH10	23: VR1
2: FK8	24: VR2
3: F08	25: VR3
4: F08 (YJ1)	26: VR4
5: KA (DU)	27: VR5
6: KB6	28: VR6
7: KG6	29: VS4
8: KH6	30: VS5 (.Brunei)
9: KJ6	31: VS5 (Sarawak)
10: KM6	32: ZC2
11: KG6IA—IZ	33: ZC3
12: KS6	34: ZK1
13: KW6	35: ZK2
14: KX6	36: ZM6
15: PK1, 2, 3	37: ZL1, 2, 3, 4
16: PK4	38: KR6
17: PK5	39: KC6 (Karolinerne)
18: PK6	40: KC6 (Palau)
19: PK7	41: Britisk Phønix (VR7?)
20: VK2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	42: Tokelau
21: VK9 (Papua)	43: VK9 (Norfolk)
22: VK9 (Ny Guinea)	

Ansøgning, bilagt QSL, indsendes til NZART, p.o. box 105, Wanganui, New Zealand.

Fra Foreningen Sveriges Sändare Amatorer har vi modtaget:

Soderhamn, den 21. feb. 1950.

Tredje distriktet av Sveriges Sänderamatorer kommer även i år att anordna ett radioamatorlager å Aston, till vilket vi härmed inbjuda amatorer från övriga nordiska amatororganisationerna.

Lagret kommer att anordnas under veckan 2.—8. juli 1950. För de som förut ej har hört talas om Aston, kan vi omtala att Aston ligger utefter den norrlandska kusten mellan Sundsvall och Härnosand.

Inkvartering sker, i likhet med föregående år, inomhus i en militärforläggning. Tält eller sångutrustning behöver ej medföras. Priset per dvgn uppgår till c:a 4 svenska kronor per person inklusive mat och logi.

Programmet för lågret kommer i stort sett att vara detsamma som för föregående års. D.v.s. tiden kommer att ågnas åt amatörradio och ett antal stationer kommer att vara uppställda klara för amatörtrafik. De som önska kunna ågna sig åt antenexperiment, UK-försök, råvjakter etc. Goda badmöjligheter finns också vid lågerplatsen.

På de föregående årens låger har vi haft glädjan se några av våra danska amatörvänner och det är vår förhoppning att även i år få träffa några av dem.

Vi vore tacksamma om uppgiften om lågret kunde spridas till medlemmarna i EDR via OZ-bladet.

Ytterligare upplysningar kunna erhållas efter hänvändelse till: SM 3 ATL/Lars Mård, Baggargatan 30 B, S o d e r h a m n , Sverige.

För Soderhamn Radioamatorer på uppdrag av SSA 3:e distrikt:

L a r s M å r d .

Nye EDR-afdelinger.

To nye afdelinger har i det nye år set dagens lys. Vi håber, det vil være til glæde og gavn for disses medlemmer.

Rungsted har valgt S. Boel, Sandbjergvej 87, Vedbæk, (OZ7SI) til formand og H. Marhauer, Helenevej 9, Rungsted, (OZ5HM) til sekretær.

Holstebro har konstitueret sig med C. J. K. Lindhardt, Viborgvej 25, til formand (OZ7L). Til den dvrige bestyrelse er valgt følgende: OZ9F- OZ3BO og Verner Petersen, Sønderlundsgade.

Til lykke.

OZ2KG

18.-10. marts

Stævne Haderslev.

Se februar »OZ«

En røst fra søen.

Da der er sagt og skrevet en del om fiskernes brug og misbrug af skibsstationen, samt om deres kvalifikationer med hensyn til betjeningen af samme, vil det måske være på sin plads at bringe nogle oplysninger desangående, da der tilsyneladende hersker en del uvidenhed om betingelser og forhold, hvorunder fiskerne må arbejde.

Før at opnå „Særligt radiotelefonist-certifikat“, hvorved forstås certifikat til betjening af radiotelefonstationer med ringe energi (50 watt antenneeffekt) kræves følgende:

1. Apparatkendskab, de mest elementære tekniske grundbegreber angående apparaternes virkemåde, herunder radiopejling.

2. Stationsbetjening, etablering af kontakt med andre skibe eller kyststationer på reglementær vis, samt radiopejling.

3. Reglements-kendskab, kendskab til kyststationernes sende- og modtagefrekvenser samt nød- og kaldefrekvensen; benyttelsen af denne ved hhv. nødkorrespondance og almindeligt opkald af kyststationer. endvidere kendskab til bestemmelserne angående brugen af skibradiotelefonstationer samt til de forskellige gebyrer ved samtaler med land-abonnenter.

Som vi ser, kræves der en del for at opnå ovenstående certifikat, selvom der naturligvis ikke forlanges, at eksaminanden skal kunne foretage beregninger, reparationer o. s. v. af stationen; morseprøve forlanges heller ikke.

Hvilket frekvensbånd er nu tildelt sådanne stationer? Dertil er at sige, at skibsfarten er blevet i allerhøjeste grad forfordelt, idet der kun findes to bånd, hver på 20 Kc., nemlig fra 2155—2175 Kc. og 3340—3360 Kc. til indbyrdes korrespondance mellem skibe. Disse tal siger faktisk alt om forholdene på ovennævnte bånd; QRM er for mildt et udtryk, når hele flåden er i søen; og jeg vil tro, at antallet af danske skibsstationer og amatørstationer er meget nær ens.

Nu kan man jo med fuld ret hævde, at fiskerne burde holde justits med antallet af overflødige samtaler, herunder historier, sang og desl., disse er naturligvis ulovlige; men findes der mon ikke en vis moralsk undskyldning derfor? Tænk jer engang at være fire mand om bord på en fiskekutter, der er i søen i 5—6 uger, kun afbrudt af et par dages ophold i fremmed havn. Ærlig talt, er der noget at sige til, at nogle falder for fristelsen til at skaffe sig ekstra selskab via senderen, ganske vist er nogle af historierne ikke gode for unge pigers teint, og den slags burde naturligvis bandlyses, derom kan vi snart blive enige, forøvrigt foregår den slags udsendelser kun om aftenen, når fiskeriet er indstillet og al anden trafik på båndet er ophørt.

Med hensyn til morgen- og godnathilsen beregnet for mutter og børnene derhjemme, mener jeg, at det er en uskyldig fornøjelse og opmuntring til dem derhjemme, og det vil samsend ikke skæppe i statskassen, selvom forbudet herimod blev overholdt, da en samtale over en kyststation naturligvis er langt at foretrække.

Nu skal sommerlejren som bekendt ligge på Fanø i år, og såfremt jeg i denne periode skulle være i Esbjerg med skuden, er det sikkert ikke umuligt at få arrangeret en lille sejltur med eventuelle interesserede, som så kan få et lille, omend forherligt, indtryk af forholdene om bord på en fiskekutter.

OZ2DR (en af fiskeskipperne).

QTH-listen —

alle amatørers uundværlige hjælper — kan nu købes i løssalg ved henvendelse til E. D. R.s kasserer.

O. Havn Eriksen, Fuglsangsvej 18. Nykøbing F. Prisen er kun 2 kr. stk. plus porto, ialt kr. 2.10, der blot kan indbetales på giro nr. 22.116, hvorefter listen vil blive tilsendt.

Eventuelle tilføjelser til QTH-listen vil fremkomme med „OZ“, lige til at klæbe ind på de blanke sider, der findes i listen til dette formål.

QTH-listen indeholder et væld af oplysninger for såvel DR- som sendeamatører og burde findes på enhver amatørstation.

Mere nyt fra Flensborgs forlag.

Der fremkommer stadigvæk nyheder fra OZ1D i Ringsted. Nu sidst har forlaget udsendt en serie standard QSL trykt i smukke farver, rødt, blå og sort. Det er ganske vist „Standardkort“, men det er dog muligt efter ønske at foretage rettelser i det sorte tryk. — Forlaget vil også gøre sit til, at typerne ændres, så kortene ikke bliver for ensartede. — Prisen er meget rimelig.

FRA AFDELINGERNE

KØBENHAVN

Formand: OZ2KP, Staack-Petersen, Risbjerggaardsallé 63, Valby. Afdelingen har normalt møde hver mandag aften kl. 19,30 i „Foreningen af 1860“s lokaler, Nørrevoldgade 9. Fra kl. 19,30 til 20: QSL-central. Alle oplysninger om afdelingens virksomhed fås på mødeaftenerne hos formanden, OZ2KP.

Månedens program:

20. marts: Ordinær generalforsamling. Dagsorden i henhold til lovene. Medlemskvittering må medbringes.

27. marts: Rævejagtsaften.

3. april: Klubaften. 7DR fortsætter gennemgangen af stoffet til teknisk prøve.

6. april (Skærtorsdag): Sæsonens første rævejagt. Kortområde A 3028, Ballerup. Se iøvrigt nedenfor.

10. april: Lukket. (2. påskedag).

17. april: Afslutning på morsekursus. Også andre end dimittender har adgang.

Regler for afdelingens rævejagter:

Tilmeldelse, der er bindende, sker til et bestyrelsesmedlem på en mødeaften. Startpenge, kr. 2,00 pr. hold, betales ved tilmeldelsen.

Sendetider er for dagjagter kl. 9,30 — 10,00 — 10,30 — 10,45 — 11,00 — 11,15 — 11,30 — position kl. 11,40. For natjagter kl. 21,00 — 21,30 — 22,00 — 22,30 — 22,45 — 23,00 — position kl. 23,10. Frekvens 1810 kc.

Kalibreringsudsendelser foretages såvidt muligt for hver jagt på 1810 kc til følgende tider:

Før dagjagt: Lørdag aften kl. 22.15—22.20

For natjagt: Lørdag eftermiddag kl. 16.15—16.20

Udsendelserne afsluttes med kortnummer.

Da der ved tidligere års rævejagter har vist sig en beklagelig tendens til at glemme indbetaling af startpenge, gør ræveudvalget opmærksom på, at der ikke kan udleveres præmier eller noteres point, dersom startpengene ikke er indbetalt ved jagtens begyndelse.

Pointsberegningen er således: De 10 først indkomne hold får points, første hold 10 points, andet hold 9 points o. s. v. Ved sæsonens slutning tælles alle deltagernes pointstal sammen, og årets rævejagtsmester kåres.

Bornholm. Generalforsamling afholdes søndag den 23. april d. a. kl. 15.00 i klubhuset. Dagsorden:

1. Valg af dirigent. 2. Protokol og beretning. 3. Regnskab. 4. Vedtægtsændring. Et udkast til ændringsforslag bliver tilsendt medlemmerne forinden generalforsamlingen). 5. Valg. (Afg. form. og 2 bestyrelsesmedlemmer. 6. Eventuelt.

Korsør. Medlemsmøde afholdtes 22. februar på Tårnborgekroen. Der mødte 8 medlemmer. Korrespondance og referater blev gennemgået og drøftet. Forretningsudvalget har endnu ikke svaret på vor neon-forespørgsel, ligesom de vestsjællandske afdelinger heller ikke har ladet høre fra sig i foredragsspørgsmålet. Den af afdelingen den 8.-12. 49 vedtagne vedtægt er godkendt af hovedledelsen og trykt i 50 eksemplarer, hvoraf sekretæren og landsafdelingen har fået eet hver. Der uddeltes et eksemplar til hver mødedeltager. De af afdelingen p. t. 15 medlemmer, der ikke var til mødet, vil få et eksemplar tilsendt. Det bemærkes, at marts-mødet er generalforsamling med følgende faste punkter på dagsordenen: Beretning og regnskab, valg af kasserer og revisor. — 7 WX og 3WL har p. t. disse hverv. Meddelelse om marts-mødet sker på sædvanlig måde. 5LS

Odense. Søndag den 26. marts kl. 14 vil OZ9R holde foredrag på Brandstationen om modulation. Til dette for os alle aktuelle emne indbydes samtlige medlemmer på Fyn.

Foråret nærmer sig. — Er rævemodtageren klar? Første lokale træningsjagt afholdes søndag den 26. marts kl. 9,00. Opl. ved telf. 11141 og 8741.

Bestyrelsen.

Silkeborg. Medlemsmøde afholdes mandag den 20. ds. hos OZ6KW, Lyngbygade 7.

Forslag til sommerens arbejde udbedes.

OZ6KW.

Struer. Månedsmøder torsdagene den 23. marts og den 20. april kl. 20 ved B & O. — Der vil i afdelingen blive holdt en serie foredrag om fjernsyn og fjernsynsmottagere i særdeleshed. Det første foredrag vil forme sig som en orientering om fjernsyn i almindelighed vil blive holdt torsdag den 23. marts.

Ved månedsmødet den 23. februar blev der diskuteret VHF-arbejde. Der var mødt ikke mindre end 14 udenbys gæster op, hvilket jo tyder på en væsentlig interesse for sagen, og man kan vente en god aktivitet på VHF frem i tiden. Under diskussionen samlede interessen sig i særdeleshed om modtagerne,

og der var enighed om at benytte converter foran en forhåndenværende ikke for selektiv modtager, så denne modtagertype vil uden tvivl blive den dominerende her på egnen. Der vil også blive benyttet sendere med X-tal styring eller en stabilitet svarende hertil.

Der vil i maj måned blive afholdt et møde, hvor der vil blive lejlighed til at få foretaget kalibrering af modtagere, sendere og bolgemålere.

OZ3LM.

Vendsyssel afdeling. Efter at der nu har været slidt bravt med morsetræningen siden sidste sommer, er det hensigten at afholde prøve en lørdag sidst i marts. 3MX vil forsøge af fremskaffe censorer til 18. eller 25. marts.

Det vil blive forsøgt at arrangere en klubaften i forbindelse med prøven. Måske kan vi formå en af censorerne til at fortælle et og andet i tilknytning til vor hobby.

Teknisk kursus begynder senest 4. april, hvorefter vi håber at kunne klare den tekniske prøve i maj.

Generalforsamlingen er foreløbig fastsat til mandag den 24. april. Medlemmerne vil pr. post få meddelelse om, hvor den afholdes.

2346.

Viborg. Torsdag den 23. februar havde afdelingen eksamen i morse. Af 16 elever bestod 15, heraf 9 med 60 tegn og 6 med 40.

Efter prøven drak vi kaffe på Nørngaards restaurant; under kaffebordet blev attesterne uddelt og ivrigt diskuteret.

Til slut bragte OZ1CH morselæreren, overassistent Jensen i P. og T., en tak for den udmærkede ledelse af kursus og de bedste ønsker for fremtiden i Odense. Derefter overrakte OZ2NL overassistent Jensen en lille opmærksomhed fra eleverne, udtalte afdelingens tak for kursus, og bad ham tage de bedste minder med sig til Odense.

Efter en kort sludder drog så hver til sit, de fleste særdeles tilfredse med resultatet.

73 fra Viborg afdeling.

OZ9AV.

NYE MEDLEMMER

Følgende har anmodet om optagelse i EDR:

- 4825 - Palle Thorlund, Ringstedg. 3, 2. sal. Khb. Ø.
- 4826 - Aage Møller, østerbølle pr. Aalestrup
- 4827 - Erling Madsen, Faaborgv. 101 C, Fruens Bøge.

- 4828 - Børge Lytorp, Tingvej 48, 1, Hasle pr. Aarhus.
- 4829 - Jens Peter Hovalt, Mariagervej, Hadsund.
- 4830 - Frede Lassen Schmidt, Langegade 5, Kerteminde.
- 4831 - Henning Bendsen, Aarhusvej 54, Helsingør.
- 4832 - Niels Ole Ammitzbøl, Uldumvej 18, Kastrup.
- 4833 - S. Nagstrup Knudsen, Sønderlandsgade 1, Holsterbro.
- 4834 - Henning Th. Andersen, Storegade 13, Hadsund.
- 4833 - Aksel Mortensen, Assens pr. Mariager.
- 4836 - P. Kieler Jensen, Hørsholmsvej 73, 3. tv., Rungsted Kyst.
- 4837 - Palle Stig Christensen, Vanløse Allé 76, Vanløse.
- 4838 - Poul Erik Knudsen, Ragnhildsvej 7 A, Svendborg.
- 4833 - Villy Lauritsen, Skolegade 88, 1., Esbjerg.
- 4840 - Anton Petersen, Kirsebærhaven 65, Kbh., Valby.
- 4841 - Karl Nielsen, Sønderlandsgade 34, Lemvig.
- 4842 - Jørgen Lehm, Sønderlandsgade 34, Lemvig.
- 4843 - E. Ebbesen Nielsen, Korsbrødegade 3, Ribe.
- 4844 - Jens Tambour, Guldborg L.
- 4845 - Julius Petersen, Nr. Søby.
- 4846 - Tinus Nielsen, Fiskerihavnsvej, Hadsund.
- 4847 - Kristian Jensen, Aaglimt 10, Holstebro.
- 4848 - Bent Martinsen, Stenkildegaard, Tollerød pr. Tureby.
- 4849 - Leif Gustafsson, Rostgårdsvej 3, Helsingør.
- 4850 - Henning Møller, Østerbrogade 59, Holstebro.
- 4851 - Jan Sibbes, PAOJQ, van Swietenstraat 9, Gouda, Holland.
- 4852 - E. Frank Pedersen, Glumsø vej 49, 1. sal, Brønshøj.
- 4853 - E. B. Haase, Ahlgade 74, 1. sal, Holbæk.
- 4854 - B. Frost, Ansgarvej 26, Fredericia.
- 4855 - Vagner Christensen, Ny Fuglegård pr. Arden.
- 4856 - Bent Johansen, Guldbergsgade 16, 2. sal, København N.
- 4857 - Ole Kjærsgaard, Rolfsgade 31, Kongsvang, Aarhus.
- 4858 - Paul Rudolf Sigvardsen, Markus Alle 14, Kolding.
- 4859 - Ove Christensen, Nr. Søby.
- 4860 - Irwin Eugene Nielsen, Dalgade 8, 1. s., Vejle.
- 4861 - Walther Dahlsund Pedersen, Holbergsgade 14, st., Aalborg.
- 4862 - Helge Liidolph, Piisvej 5, Hornbæk.
- 4863 - Svend Aage Jensen, Fredensgade 5, 1. sal, Horsens.
- 4864 - Richard Nielsen, Helgenæsgade 9, 1., Aarhus.
- 4865 - Georg Brandt, Valdemarsgade 22, 1. sal, Svendborg.
- 4866 - Karl Agner Jacobsen, Mågevej 6, 1. sal, Holstebro.

Tidligere medlemmer:

- 865 - C. Johs. Hansen, Klingegade 4, Rønne.
- 2611 - Svend Fløe Jensen, OZ2LP, Langegade 51, Kerteminde.
- 3509 - Tom Silva, Fuglegårdsvej 1 A, Gentofte.
- 4367 - Knud E. Just, Hjertingvej 54, Esbjerg.

Såfremt der ikke inden denne måneds udgang til kassereren er fremsat motiveret indvending mod de pågældendes optagelse i EDR, betragtes de som medlemmer af foreningen.

QTH-RUBRIKKEN

- 600 - OZ5U, R. P. Hansen, Nymarksvej 34, 1. s. tv., Nyborg.
- 624 - OZ1A, Sv. Skibsted Svendsen, Viale Julio Cesare 62. B. Roma, Italia.
- 1255 - OZ4FJ, Frode Jensen, Malmbergsvej 13, 1. sal tv., Holte.
- 1299 - OZ7AJ, A. Jensen, Set. Laurentievej 33, Viborg.
- 1327 - OZ7Y, E. Schmidt, Sallingvej 22, Kbh. F.
- 1414 - OZ3DK, Ole Ørberg Johansen, c/o Nielsen, Ansgarvej 3, Maribo.
- 1662 - A. P. Christensen, Hillehøg 1, Vadensjø, Sverige.
- 1730 - A. G. U. Stefani, Toftekærvej 95, Søborg.
- 2084 - J. Sædholm Andersen, Fabrikvej 27, 1. sal, Horsens.
- 2134 OZ7FG, G. Gotschalk, Havnevejen 56, 1. sal, Grenaa.
- 2249 - 630/Hansen, 7. ing. komp., Ing. Kasernen, København Ø.
- 2276 - C. H. Lundgreen, Holstebrogade 9, 2. sal tv., København Ø.
- 2283 - Harry Nielsen, c/o Carlo Pedersen, Gothersvej 22, Randers.
- 2336 - M. Haasen Andreasen, Aale.
- 2348 - Kpl. Mecklenburg Nielsen, 7. komp., Ing. Kasernen, København Ø.
- 2439 - OZ3KR, Harry Larsen, Sommerstedsgade 23, st. th., København V.
- 2579 - 1571-Mortensen, 5. deling, 7. ing. komp., Ing. Kasernen, København Ø.
- 2645 - E. B. Jørgensen, Smedegade 13, Ringkøbing.
- 2664 - Dragon 1254 - „Fano“, KFUM's Soldaterhjem, Randers.
- 2731 - Niels Højgaard, Valdemarsgade 22, 1. sal, Aarhus.
- 2745 - OZ1HC, H. C. Andreasen, Sofievej 8, 2 s. th., Holte.
- 2761 - OZ5PJ - Menig 29414 - Jørgensen, 10. ing. komp., Værløselejren.
- 2963 - OZ4KI, C. C. Frederiksen, Allinge.
- 2996 - K. Holst Christensen, c/o P. Munkvad, Ringkøbingvej 14, 2. sal, Aarhus.
- 3007 - OZ7P, Arno Munch, Alleen 79, 1., Kastrup.
- 3083 - OZ3SN, Sv. Nielsen, Nørrebro 90, st., Odense.
- 3101 - J. Langemark, Wilkensvej 21, 3. sal, Kbh. F.
- 3104 - 5527-Larsen, 8. ing. komp., Langelandsgades kaserne, Aarhus.
- 314 - 4316-Larsen, 5. esk., G. H. R., Næstved.
- 3206 - OZ2OL, 2946/49-Larsen, Ryvang radio, Kbhvn. Ø.
- 3238 - Arne Sloth, Løgstrup.
- 3309 - 980-Andersen, 8. ing. komp., Langelandsgades kaserne, Aarhus.
- 3419 - OZ6PH, C. E. Knudsen, P. D. Løvsalle 3, 1. th., København Ø.
- 3423 - OZ5IP, J. Petersen, Sorrentovej 4, 2., København S.
- 3610 - OZ4AA, A. Andersen, Asger Rigsvej 3, 1. tv., Odense.
- 3627 - Ragnar Thomassen, Primulavej 1, Kbh. F.
- 3651 - 29804-Finding Jensen, 7. ing. komp., Ing.-kasernen, København Ø.
- 3700 - 1574-Jensen, H. t. K., Amager Boulevard 6, København S.
- 3719 - 598-Kirk, 8. ing. komp., Langelandsgades kaserne, Aarhus.
- 3720 - 29755-Andersen, 7. ing. komp. Ing. kasernen, København Ø. OZ7KV.
- 3874 - OZ8RG, H. Guldmann, s s „Nesle“, rederiet Henry Nielsen AB OY, Helsingfors.
- 3898 - J. K. Jantzen, c/o J. Torstenson, Malling.
- 3947 - H. Chr. Hansen, Valløesgade 4, 3., Vejle.
- 4042 - Sv. Nielsen, Filosof gangen 24, 1., Odense.
- 4081 - 664 49-Bastholm, 2. komp., Kasernen, Viborg.
- 4205 - OZ2PJ, P. L. O. Jensen, Ved Amagerport 5, 5. sal, Kbhvn. S.
- 4208 - 853-Jensen, 7. ing. komp., 3. deling, Ingeniør-Kasernen, Kbhvn. Ø.
- 4233 - L. P. Sørensen, Søren Møllersgade 26, Randers.
- 4397 - 29988/49-Gjerlev, 7. ing. komp., 2. deling, Ing. kasernen, Kbhvn. Ø.
- 4403 - Bent Eriksen, c/o Madsen, Nylandsvej 46, st. th. Kbhvn. F.
- 4408 - A. K.-elev Børge Porse, Hornbæk batteri, Hornbæk.
- 4443 - H. Kruse Rasmussen, Tyrolsgade 4, 4., København S.
- 4445 - 1585-Hansen, (Skødstrup), 2. deling, 5. esk., J. D. R., Dragonkasernen, Randers.
- 4520 - Korporalselev 218-Pedersen, Sjl. div. korporalskole, Jægerspris.
- 45355 • 1296-Serup, J. D. R., 6. esk., kasernen, Randers.
- 4622 - A. B. Olesen, Hospitalsvej 23, Nykøbing Fl. holt, V. Hæsinge.
- 4650 - CF elektriker Jensen, CF section Sandholt, V. Hæsinge.
- 4675 - 29352-Christensen, 10. IKP, Værløselejren.

OZ“ udgives af Landsforeningen „EKSPERIMENTE-RENDE DANSKE RADIOAMATØRER-, Postbox 79, København K.

Teknisk stof sendes til TR, Paul Størner, OZ7EU, Vesterbyvej 9, Gentofte.

Hovedredaktør (ansvarlig overfor presseloven): A. Clausen, Enighedsvej 30, Odense, telefon 10.439. Hertil sendes alt øvrigt stof, som pnskes optaget i bladet. Senest den 1. i måneden.

Formand: C. Reitz, OZ2R, Havebo 4 c, Kbhvn., Valby.

Kassereren: O. Havn Eriksen, OZ3FL, Fuglsangsvej 18, Sundby, Nykøbing F.

Sekretær: Henry Larsen, OZ7HL, Mågevej 31, Kbh. NV.

QSL-ekspeditor: Paul Heinemann, Vanløse allé 100, Vanløse. — Telefon Damsø 2495. QSL-kort kan sendes til box 79, København K, giro nr. 23934. Træffes i EDR's Københavns afdeling 1. og 3. mandag i hver måned.

DR-leder: Jørgen Bertelsen, OZ8JB, Skovvej 4 a, Arhus.

Annoncer: Dyva & Jeppesens Forlag, Akts., Sølgade 10, København K. Tlf. Central 230.

Foredragsudvalget: Einar Pedersen, OZ6EP, Alekistevej 211, Kbh., Vanløse. Hertil sendes alt vedrørende foredrag.

Ekspedition: Fyns Tidendes Bogtrykkeri, Odense. Klager vedrørende tilsendelsen af „OZ“ rettes til postvæsenet, og hvis dette ikke hjælper, da til kassereren.

Annoncepriser: 1/1 side 150 kr., 1/2 side 80 kr., 1/4 side 45 kr. og 1/8 side 30 kr. For 6 indrykninger ydes 5 pct. rabat, for 12 indrykninger 10 pct. rabat.

Eftertryk af „OZ“'s indhold er tilladt med tydelig kildeangivelse.

FYNS TIDENDES BOGTRYKKERI